

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsako
sredo in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje
za celo leto 10-40 K, za pol leta
5-20 K, za četrt leta 2-60 K, me-
sečno 90 vin.; za Nemčijo za celo
leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt
leta 3 K; za Ameriko za celo leto
14 K, za pol leta 7 K.

Posrednikova številka 10 v.

Reklamacije so poštne preste
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisni se ne vračajo,
imamo. Enostopna politična
(širina 83 mm) za enkrat 20 vin.,
večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

84. številka.

V Ljubljani, v sredo, dne 21. oktobra 1908.

Leto XI.

NASLOVA: Za dopise in rekopise za list: Uredništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave,
naročila na list, reklamacije, inserate t. i. d.: Upravništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

!! Sodrugi po deželi Kranjski !!

Na dan 1. novembra 1908

sklicujemo v Ljubljano

deželno

konferenco

z dnevnim redom:

1. Deželnozbornske volitve na Kranjskem.
2. Organizacija.
3. Raznoterosti.

**Lokal: Hotel Ilirija, dvorana
na levo.**

Začetek točno ob 1/10. uro dopoldne.

Udeležiti se smejo te konference zastopniki po-
litičnih in strokovnih organizacij cele Kranjske, ki
se morajo izkazati z mandati.

Priglasiti se je na naslov:

„Rdeči Prapor“, Ljubljana.

V LJUBLJANI, dne 18. oktobra 1908.

Okrajna organizacija v Idriji.	Okrajna organizacija v Ljubljani.	Okrajna organizacija v Zagorju.
--------------------------------------	---	---------------------------------------

Deželnozbornske volitve na Kranjskem.

Vlada je razpisala dopolnilne volitve za kranj-
ski deželni zbor. Dne 14. decembra voli splošna
kurijska, dne 22. decembra se volita dva poslanca
za privilegirano kurijo v Ljubljani.

Razpis volitev se je izvršil povsem nepričako-
vano in priznati se mora, da znajo klerikalci iz-
vrstno inscenirati take reči. Kajti sami so že davno
vedeli, kdaj se razpišejo volitve in kdaj se bo vo-
lilo. Ampak drugi niso smeli vedeti tega, da so se
oni lahko pripravljali, ne da bi jih bil kdo motil.

Razni slučaji so klerikalcem pomagali, varovati
svoje skrivnost. S kranjskim deželnim zborom so
zopet enkrat tako delali, kakor svinja z mehom.
Ko so bili sklicani drugi deželni zbori, se je raz-
glašilo, da se snide kranjski parlamentek pozneje
na kratko zasedanje. Dela ga čaka dovolj, zato je
bila taka izjava potrebna. Po ljubljanskih krvavih
dogodkih se nikomur ni zdelo čudno, da vlada ne
sklicuje deželnega zbora pod svežim vtiskom krvave
tragedije. Toda zdelo se je naravno, da bo zbor
pozneje, vsekakor pred koncem leta sklican. Ker se
pa zborovanje in nova volitev nekako ne vjema
prav, je bilo zopet verjetno, da bodo dopolnilne
volitve, ki so se najprej obljubovale za jesen, še
le po novem letu.

Klerikalci so molčali. Oni, ki vladajo v de-
želnem zboru, niso govorili o njem ne toliko ko-
likor o dogodkih v južni Ameriki. Vse je bilo tako
diplomatično vrejeno, da ne bi nihče mislil na
deželni zbor in na deželnozbornske volitve. A prav
sedaj, ko so res drugi močni dogodki odstranili
vse misli od tega vprašanja, se razpisujejo volitve!

Presenečenje je sredstvo, ki na odru vedno
učinkuje. Toda resne stranke ne smejo dogodki ni-
koli presenetiti. Volitve so razpisane in sedaj velja
edino beseda: Na delo!

Položaj je pa socialno demokracijo težaven —
to lahko priznamo brez ovinkov. Volilna reforma

je bila spakedrana proti socialni demokra-
ciji; klerikalci, liberalci in nemški veleposestniki
so si podali bratsko roko in so s svojo volilno re-
fermo zatisnili vrata deželnega dvorca tako, da
upajo, da jih ne odpre delavstvo niti za enega
svojega poslanca. Vpeljali so splošno volilno kurijo,
ki ne pomeni nič drugega, kakor pluralni zi-
stem, razdelili so volilne okraje skoraj do pike tako
kakor za državni zbor in ker tam ni bil izvoljen
ne en socialni demokrat, računajo, da tudi v de-
želni zbor ne pride nobeden. Za tisoče in ti-
soče zavednih slovenskih delavcev niso
imeli ne enega mandata, za 50 nemških
veleposestnikov so jih imeli deset. To
so bili tisti liberalno-klerikalni narodnjaki, ki se
sedaj prekopicavajo zaradi vsake nemške tablice, a
v deželnem zboru so hladnokrvno dovolili, da deset
nemških baronov lahko za vse čase prepreči vsako
izboljšanje volilnega reda!

Ampak socialna demokracija, ki je odločno
obsodila to izdajstvo, se ne sme astrašiti zapreke
in čim težavnejši je položaj, tem odločnejši mora
biti naš boj. Volitve so razpisane — pripravimo se
na volitve!

Vzlic vsem težavam je v sedanjem položaju
vendar tudi nekaj dobrega. Razmere so jasne
kakor še nikdar niso bile! Danes vidi lahko
vsakdo, če ni popolnoma slep, da imamo samo
dva tabora: Na eni strani združena liberalno-
klerikalna reakcija, na drugi socialna demo-
kracija. Odkar je Tavčar, zapriseženi protiklerikalec
Tavčar, po sklepu svojega izvrševalnega odbora po-
trkal na Šustersičeva vrata, odkar je v liberalni
stranki zmagala Hribarjeva struja, ni več izven de-
lavstva nasprotja med naprednjastvom in nazad-
njastvom. Kakor ukaže Šustersič, tako marsička
armada.

Boj proti klerikalizmu ostane le še socialni
demokraciji. Morda odpre to dejstvo vendar ne-
katere oči, da spoznajo resničnost našega dolgo-
letnega političnega pouka. Če se ne posreči
socialni demokraciji, priboriti si vsaj
nekoliko zastopstva v deželnem zboru,
tedaj ni več protiklerikalne opozicije,
kajti liberalci so ustavili boj proti klerikalizmu in
prepovedali so ga svojim pristašem.

Tako so razmere in za socialno-demokracijo
stranko je sedaj sveta dolžnost, napeti vse moči,
da ne ostane njeno delo brez praktičnega vspeha.
Ze sedaj je treba, da postane vsak pristaš stranke
agitator. Za počitek sedaj ni časa. Od danes naprej
stojimo v znamenju boja!

Idrijska afeta.

Sklep kranjskega deželnega odbora, da se od-
stavi idrijski župan Šepetavec in razpusti idrijski
občinski odbor, nam jasno kaže, kako samolastno
namerava v deželi vladati klerikalna stranka, ki je
s pomočjo liberalcev dobila zagotovljeno večino v
deželnem zboru in odboru.

Občinski odbor idrijski je sklenil, prezidati neko
hišo in urediti v njej javno knjižnico in čitalnico
z dvorano za predavanja in javne ljudske potrebe.
Natančno se razume sklep sploh le tedaj, če se ve,
da je bil to edini način, kako dobiti zopet v ob-
činske roke hišo, v kateri bi drugače privatno
društvo za neznamenit prispevek uživalo vse pravice
hišnega posestnika. Zoper ta sklep se je pritožil
duhovni hujskač Oswald in deželni odbor, ki se
jezi, da Idrija ni v klerikalnih rokah, je potegnil
svojo avtoriteto iz miznice in začel imponirati
Idriji. Prepovedal je prezidavo in je to svojo pre-
poved utemeljil z duhovitim razlogom, da knjižnice
in čitalnice niso naloga občine.

Za glavo se mora prijeti človek, če čita to
salomonsko sodbo. Naš občinski zakon je res staro-
kopiten, da je strah; ampak tudi v njegovih za-
prašenih paragrafi ne bo slavnih deželni odbor iz-
taknil določila, ki bi mogel podpreti modri sklep
Jakličevega duha. Ustanoviti javno knjižnico in čit-
alnico ima občina prav tako pravico, kakor se-
zidati si lastni dom, ustanoviti šolo ali pa napraviti
cestni tlak. Samo mimogrede bi vprašali, ali bi se
bil Oswald pritožil, če bi bila občina sklenila, da-
rovati 40.000 kron cerkvi in pa če bi bil deželni
odbor razveljavil tudi tak sklep.

Na seji občinskega odbora, ki jo je bil za-
hteval deželni odbor, je sodrug Anton Kristan
prav dobro povdarjal, da ima občina prav tako
pravico, skrbeti za izobrazbo odraslih, kakor je
imela pravico, ustanoviti realko. Klerikalec Goli
je ugovarjal, da koristi realka vsemu prebivalstvu
knjižnica pa ne. To je menda za silo tudi stališče
deželnega odbora, ki se pa zelo maje. V tem zmislu
namreč sploh ne bi bilo javnih naprav, ki bi ko-
ristile vsem. Tudi v realke ne pošiljajo vsi starši
svojih otrok in če se zgradi nov most, je prav
lahko mogoče, da ta ali oni ne bo nikdar stopil
nanj. Ampak kje je zapisano, da Goli ne bo smel
v knjižnico, če bo hotel?

Argumenti so torej sila piskavi, ampak cela
afeta je značilna za absolutistično dušo sedanjega
deželnega odbora in za bodočnost, ki jo imamo
pričakovati od klerikalnega zistema v deželi.

Deželna vlada ima dolžnost, razveljaviti samo-
lastni sklep deželnega odbora. Ljudstvo naj pa
premisli, če ne kaže ta dogodek, da v občinskih
stvarih ni upati izboljšanja, dokler ne zmagá
splošna in enaka volilna pravica tudi za občine.
Predpogoj za to je pa splošna in enaka deželno-
zborna volilna pravica in to naj imajo volilci ob
dopolnilnih volitvah pred očmi.

Hrvatska socialna demokracija o aneksiji.

Glavni odbor hrvatske socialno-demokracijske
stranke je na svoji seji v nedeljo, 11. t. m., sklenil
sledenjo izjavo:

Aneksija Bosne in Hercegovine, ki samo stalno
ureja in pravno vtrjuje razmere okupiranih dežel
do Avstro-Ogrske, je v državi zgenila mnogo vi-
sejih vprašanj državno-političnega, gospo-
darskega in kulturnega značaja. Problem ureditve
te monarhije po gospodarskih in narodno-kulturnih
interesih v njej živčih narodov se zopet z neizo-
gibno potrebo vsiljuje samosebi. Politične krize,
ki so v Avstro-Ogrski postale normalne in trajne
pojave, dobivajo novo hrano, narodno vprašanje pa
prihaja v nove zmede. Potreba ekspanzije kapita-
lizma in daljnega razvoja gospodarskih moči Avstro-
Ogrske jo goni na polje kolonialne politike, na
Balkan, brez obzira na to, da pomeni ta razvoj
tudi izzivanje novih kriz in vedno večje naraščanje
in razširjanje kroga prepornih vprašanj kakor tudi
vstvarjanje novih problemov.

Polovičarsko in posamezno reševanje teh kriz
n problemov sicer lahko provizorično vspeva in
za trenutek odvrne žugajoče nevarnosti, ampak
trajnega miru, skladnega napredka in edinstvenega
razvoja narodov te monarhije ne more zajamčiti.
Politika protežiranja posameznih narodov, umetno
vstvarjene državne skupine in nenaravne razmere,
nastale, ker se ne omogoči vsakemu narodu vpli-
vati in odločati o svoji usodi, so vir novih kriz,
bojev in nemirov.

S tega stališča vidi socialna demokracija na
Hrvatskem in v Slavoniji edino opravičeno tisto
smer politike, ki se je začela v Avstriji z vpeljavo
splošne volilne pravice in ki se mora na Ogr-
skem in Hrvatskem nadaljevati v zmislu kraljeve
obljube. Samo ta pot popolne demokratizacije cele
Avstro-Ogrske kakor tudi anektirane Bosne in Her-
cegovine more biti jamstvo miru in pogoj pravične,
zadovoljive in popolne rešitve vseh problemov
te monarhije po načelu svobode in samostanosti
vseh narodov. Reševanje usode posameznih na-
rodov na drugačni podlagi, bodisi z ozirom na
anabronistična historična prava posameznih zgo-
dovinskih teorij in razredov, bodisi na podlagi se-
danje fevdalno-aristokratske dualistične uredbe

monarhije bi samo pomenilo, odpreti nove vire narodnih spopadov in političnih kriz.

Socialna demokracija stoji na stališču, da je predvsem nujna zahteva, ki jo mora staviti v interesu delavskega razreda in naroda, o čigar usodi se danes odločuje, vpeljava enake pravice in politične polnopravnosti.

Definitivna rešitev političnih kriz in problemov, vseh državnopravnih, gospodarskih in narodnih vprašanj v Avstro-Ogrski bo šele tedaj mogoča, kadar bodo vsi narodi te monarhije razpolagali s tisto politično močjo in s tistim vplivom, ki jim sodi po pravici, to se pravi, kadar postanejo enaki, enakopravni in narodno samostalni v demokratični državni skupnosti, odgovarjajoči skupnim interesom federacije narodov te monarhije.

Vendar pa že danes izreka socialna demokracija Hrvatske in Slavonije, da smatra za neovrnjeno pravo naroda hrvatskega in srbskega imena — brez ozira na vse državnopravne in politične momente — in tudi za svoj cilj in svojo zahtevo: Narodno zedinjenje z narodom enakega imena v Bosni in Hercegovini.

Mednarodna socialistična konferenca

V Bruslju so se v nedeljo sešli člani mednarodnega socialističnega tajništva na posvetovanje o važnih vprašanjih. Iz Avstrije so prišli za nemške socialne demokrate dr. Adler in Pernerstorfer, za češke Němec.

V nedeljo je bil velik shod v glavni dvorani »Ljudskega Doma«, ki je bila do zadnjega kotička napolnjena. Govorili so drugi Molkenbuhr (Nemčija), Hyndman (Anglija), Varandira (Turčija), Vaillant (Francija), Pernerstorfer, Němec in dr. Adler (Avstrija) ter Broukère (Belgija).

Konferenca je imela prvo sejo v ponedeljek. Prva točka dnevnega reda je bilo vprašanje, ali se sprejme predlog angleške Labor Party, ki je prošila za sprejem v mednarodno socialistično zvezo. Predlog je bil sprejet; Labor Party je torej smatrati za socialistično stranko.

Druga točka je bila »Politični položaj in razmere na Balkanu«. O tej stvari se je razvila zelo obsirna debata, po kateri se je sprejela od sodrugov Vaillanta in Adlerja predlagana resolucija, ki izreka, da je dolžnost socialistov vseh dežel, upreti se vsakemu motenju miru, za katero so odgovorne vladajoče stranke.

V torek je imela sejo medparlamentarna komisija. Na dnevnem redu je: 1. Parlamentarna dela tekočega leta. 2. Kolonialne reforme.

Politični odsevi.

Ministrska kriza, ki jo imamo sedaj v Avstriji, spominja nekoliko na zadnjo Ebenhochovo demisijo. Vendar pa stvar nikakor ni tako lahkega značaja, kakor bi radi prikazali vladni časopisi. Fiedler in Prašek, oba Čeha, sta podala demisijo koncem dolgotrajne seje ministrskega sveta, ki je sklenila, odgovoriti češki deželni zbor. Na zadnji seji tega deželnega zbora so se vršili prizori, ki so že prav živahno spominjali na zganjarijo. Izprva so se poslanci prepirali, zmerjali in psovali, končno so se pa pretepali do krvi. Deželni maršal je napovedal sejo za drugi dan, namreč za petek, a večina ministrov se je postavila na stališče, da bo v takih razmerah zborovanje zopet nemogoče in ni našla iz te zagate drugega izhoda, kakor odgoditev deželnega zbora.

Češka ministra sta smatrala ta sklep za retirado pred nemško obstrukcijo in to je bil povod njuni demisiji. Vladi prijazno časopisje pravi, da bo Beck predlagal vladarju, naj odkloni demisijo. Prav lahko je mogoče, da bosta takrat, ko zapusti ta list tiskarno, portfelja čeških ministrov zopet potrjena. Ampak drugo je vprašanje, če bo s tem kriza sploh rešena. Demisija Fiedler-Praškova je samo posledica globoke notranje krize, ki se ne da rešiti ne s potrditvijo teh, ne z imenovanjem drugih ministrov. Kako misli Beck sedaj izvršiti, kar se mu ni posrečilo ob zadnjih poskusih sprave Nemcev in Čehov? Deželni zbor češki je vlada odgodila. Toda sklicati bo morala državni zbor. In kako naj ta pride do rednega dela, če se prej ne pomirijo duhovi? Položaj je že preklicano podoben onemu v Badenijskih časih.

Državni zbor hoče vlada sklicati šele okrog 20. novembra, docim je bilo prej določeno, da se snide 3. novembra in je bil celo minister za notranje zadeve obljubil, da ta dan predloži načrt o starostnem zavarovanju. Razlog te odločitve niso delegacije, kakor zatrjuje oficijozno časopisje, ampak skrajna napetost, ki je nastala vsled dogodkov v češkem deželnem zboru. Od 20. novembra ni daleč do 2. decembra in vlada misli, da bodo imeli poslanci vseh strank tem manj volje, razsajati, čim bolj se približa datum cesarjevega jubileja. Gospod Beck pa menda ne misli, kakšno odgovornost prevzema, če zopet odlašajo starostno zavarovanje.

Pešito millionov kron hoče vlada zahtevati za zgradbo kanalov in za regulacijo rek. Ker bi kanali povzdignili gospodarsko življenje v državi in ker bi mnogo delavcev pri zgradbi dobilo delo, je misel vlade vse hvale vredna. Izvršila bi se s tem tudi zahteva socialne demokracije, ki je ostro obsojala rogoviljenje raznih protikanalskih demagogov. Ampak stvar ima še eno pikantno stran. Da pred-

laga Beckova vlada svoj načrt prav v sedanjem trenutku, ko ji teče voda v grlo tudi brez kanalov, je na vsak način zanimivo. Gospodarsko delo je v Avstriji torej samo tedaj kaj vredno, kadar je treba potolažiti razburjene duhove in prisiliti stakajoče poslance na delo. Pa kdo vé, če bo Beck imel več sreče kakor Koerber?

Ogrski trgovinski minister Košut je razpustil organizacijo železniških delavcev na Ogrskem in Hrvatskem. To so obupni poskusi bečarskega sistema, »ukrotiti« delavce. Tudi Košut se bo pričel, da je delavska zavednost močnejša od volje tirančkov.

Aneksijo Bosno in Hercegovine je označil Košut za nujno posledico velesrbske veleizdajniške agitacije. Sarajevski Srbi so mu zato poslali pismo, v katerem ga pozivajo, naj jim pové, kateri bosenski Srb se je pregrešil v veleizdajniškem smislu. Prav dobro mu kličejo v spomin tisti čas, ko je bil Košut še sam »veleizdajnik«.

Program evropske konference se ni definitivno določil, ampak nezadovoljni so z njim že vsi.

V Beogradu silijo avstrijske trgovce, naj snamejo napise in naj zapró svoje trgovine.

Bojkot avstrijskega blaga se nadaljuje v Turčiji. Tudi bojno razpoloženje se baje širi.

Iz južne Hercegovine prihajajo vesti o nekakšni ustaji. Baje so ustaši razstrelili neki most in poškodovali železnico. Seveda je sedaj sploh težko kontrolirati vesti iz teh krajev.

V srbski skupščini je socialni demokrat Lapčević ostro govoril proti vojni agitaciji in proti novim vojaškim bremenom. Seveda ga nacionalisti sedaj imenujejo izdajalca naroda.

Klofačevi »Narodni socialisti« so v nedeljo v Pragi vprizorili narodnjaške kralve z razbijanjem sip na nemškem gledališču i. t. d. Poklicali so bataljon vojakov. Okrog 80 oseb je zaprtih, sicer se ni zgodila nobena posebna nesreča. Klofač bi na vsak način rad postal slaven. Ker njegova tepčasta donkijotiada v Beogradu ni zalegla toliko, da bi ga vpoštevali kje drugje kakor v tržaskem in puljskem »Narodnem Domu«, začenja njegova družba zopet z narodnjaškimi rabukami. Torej zopet tisto zločinsko slepilo, ki naj bi ljudstvo upijalo in ga odvedlo od njegovih pravih interesov.

Med Bolgarijo in Turčijo se je napetost, ki je priklopila že do vrhunca, podela. Turški poslanik v Parizu je dejal, da je sporazum med Turčijo in Bolgarijo zagotovljen.

Šovinizem v Beogradu se ne zna pomiriti. V nedeljo so bile tam zopet vsakovrstne demonstracije, avstrijskim trgovcem so se razbijali napisi in da postane komedija bolj slikovita, so demonstrirali tudi v Beogradu živeči Italijani, ki so klicali »živio« Petru in Viktorju Emanuelu. Kronprinc Jurček se je strahovito postavljaj, ko je odhajal minister Milovanović v Berlin. Govoril je o 250.000 srbskih bajonetih, on, ki najbrže niti enega ne bi znal sukati, če bi nastala resna potreba. Z jezikom so taki fantje vedno resni, ampak izkušnja kaže, da na bojnem polju proketo slabo prenašajo smrad smodnika. Tudi pri nas je prišlo občudovanje teh balkanskih »slovanskih« princev nekako v modo; na zgodovinski razvoj to pač ne bo zelo vplivalo, ampak če že kdo misli, da njegova beseda kaj zaleže, naj bi rajši tem fantalinom svetloval, da naj se gredo kaj učiti, ne pa da v neodgovornem položaju ščujejo narode v neizogibno nesrečo. Menda tudi ne bi bilo škodljivo, če bi se razni tendenciozni dopisi iz Beograda nekoliko bolj kritično čitali, preden se objavljajo.

V kozi kralja Petra mora biti sedaj precej neprijetno. Belgrajski šovinisti so s pomočjo njegovega ljubeznjivega sinčka tako razburili strasti, da si ne more pridobiti popularnost na drug način kakor z bojnim rožljanjem. Vsa težko pridobljena priljubljenost kraljeva se že večinoma guga na savskih in donavskih valovih. Če bi pa oča hotel tako postati popularen kakor sinček in izpregovoril le eno bojevito besedo, nastane največja nevarnost, da se res zgodi norost in napove vojna, kateri sledi neizogiben poraz in s porazom na bojnem polju je tudi Petrova krona naenkrat tam, kjer je Aleksandrova. To so torej prokleti škripci.

Francoški kongregacionisti so v Budimpešti nakupili 750.000 kv. metrov stavbišč za 15 milijonov. Med neklerikalnimi krogi je zaradi tega veliko razburjenje.

Japonski maršal Nodzu, znan iz za zadnje rusko-japonske vojne, je umrl.

Dopisi.

Zagorje ob Savi. Občinski svet je imel sejo dne 19. t. m. Zapisnik zadnje seje se je prečital in vzel na znanje. Prečitala se je vloga c. kr. okrajnega glavarstva radi vpeljave maksimalnega tarifa na meso in se soglasno sklenilo, deželni vladi predlagati ceno 1 K 4 vinarje za kilogram. Izvolila sta se dva živinopreglednika. Potem se je dala podpora; Katarini Jurjovec 6 K mesečno, Heleni Vitič povisala na 6 K. V občinsko zvezo se sprejme Jakob Dolenc. Občinskemu tajniku se povisa plača za 10 K mesečno in redarju za 8 K 33 vin. mesečno. Potem predlaga sodrug Čobal sledečo resolucijo v zadevi izgrediv po Slovenskem in dogodkov 20. septembra: »Občinski odbor v Zagorju ob Savi protestira, da se v narodno mešanih krajih

vprižarjajo brutalni izgredivi proti članom drugih narodov in da se na ta način strupi in omadežuje narodni boj, da se zbuja najnižje strasti in ovira mirni kulturni in socialni razvoj, ki je potreben vsem narodom. Občinski odbor pa tudi protestira, da poklicani faktorji popravljajo svoje politične grehe na ta način, da brez nujne potrebe postavljajo oboroženo silo proti neoboroženemu ljudstvu. Občinski odbor obsoja, da se poplačujejo razbite šipe s človeškim življenjem. Žrtvam 20. septembra v Ljubljani in njihovim družinam izreka občinski odbor svoje globoko sožalje in sklene v znamenje svojega iskrenega sočutja odkazati 100 K iz občinskih sredstev fondu za nedolžne žrtve v podporo.« Predlog je bil soglasno sprejet. Tomo Koprivc predlaga za spomenik dveh padlih s dne 20. septembra 25 K, kar se tudi sprejme.

Umetnost in književnost.

»Narodno vprašanje in Slovenci«. Spisal E. K. Cena 24 vin. Ta prezanimiva brošura je pravkar izšla. Naroci si jo naj vsakdo.

»Strahovi«. Spisal Etbin Kristan. Cena 30 vin. — Opozarjamo vse čitatelje na to poučno berivo. V socializmu vidi se premnogo ljudi resnične strahove, ki so seveda v sredi volti, na okrog jih pa nič ni! »Strahovi« bodo pregnali marsikomu neopravičen strah!

Domače stvari.

Kakor hudič na grešno dušo je včas »Slovenski Narod« prežal na vsako lapalijo v klerikalnem taboru in zlasti ljubljanskega Jegliča je imel na piki. Imenitna pastirska pisma tega učenjaka z mitro so mu dajala gradiva za cele tedne. A prav pred kratkim je Jeglič izdal pastirsko pismo, ki je pravi dokument škofovega protislovenskega mišljenja. Že v času krvave ljubljanske »afere« se je Jeglič proslavil, ko je poslal grofu Barbotu znano sožalno pismo, v katerem se je škandaliziral nad divjaštvom slovenskih demonstrantov. Ne glede na to, da so bile škofove drastične besede v slabem razmerju s faktičnimi dogodki, je bilo najmanj čudno, da ni znal Jeglič nikomur kondolirati zaradi smrti popolnoma nedolžnih žrtv na Pogačarjevem trgu. Če je potrebno sožalje zaradi pobitih sip, bi človek sodil, da bi bilo sožalje povodom prelite krvi še bolj umestno in menda tudi krščansko. Toda »knezu in škofu« ni zadostovala tedanja pristranost. Podčrtati jo je moral še v svojem pastirskem listu. In glejte! »Slovenski Narod« molči kakor klerikalec, kakor gluhonemec, kakor grob. Kdor ne vpi, bo menda uganil, kaj to pomeni.

Smešni so klerikalci, kadar utajujejo gotova dejstva. Pretečeni teden smo povedali, da je med istrskimi narodnjaki sloga tako potrjana kakor stara slemnata streha. Modri »Slovenec« je na to dejal, da slišimo travo rasti. A glejte! V soboto poroča »Slovenec« sam sledečo komedijo:

»Krščansko-socialni zaupniki kandidirajo v splošni kuriji za koprsko-pograjski okraj Jakoba Štrajna... Stvar se je pletla takole: Politično društvo za Istro se je jelo z dozdaj čisto preziranimi krščansko-socialnimi pristasi v navedenem okraju pogajati glede na kandidate, kar je na vsak način jako značilno. Postavili so kompromisnega kandidata v osebi župnika Matevža Škrbeca. Zdej pa je župnik Škrbec odstopil od kandidature in do form. podpisanega kompromisa ni prišlo... G. Škrbec je to storil zaradi tega, ker je uvidel, da mu na podlagi programa »Pol. društva za Istro« ni mogoče kandidirati. »Pol. društvo« je na to postavilo na mesto njega za kandidata župana v Dolini, Pangerea. Seveda je zdaj samoobsebi umevno, da bi bil ali g. župnik Škrbec moral nastopiti kot protikandidat na krščansko-socialnem programu ali pa kdo drugi. In res, krščansko-socialni somišljeniki so postavili za kandidata Jakoba Štrajna, posestnika v Dolini...«

Kdo torej sliši travo rasti?

Istrskim narodnjakovcem ni všeč, da poroča »Rdeči Prapor« o volilnem gibanju in da ve, kako pasje-mačja je »sloga« v njihovi družbi. V »Slovenecu« vihte svoje kopje proti socialnim demokratom, ki vedo, da v puljskem »Narodnem Domu« ne gre vse tako gladko, kakor pravijo. A nič drugega ni treba, kakor malce pazno čitati »Slovenec« dopis, pa se ima najboljši dokaz, da poka marsikaj in da je bilo tudi s »složnostjo« imenovanjem narodnjakovskih kandidatov več težav kakor z zobjanjem grozdja. »Slovenec« piše: »Res je, da so proti temu kompromisu (za koprski okraj) rovali neki streberji med učitelji in pa večni kandidat Karlo Šisković iz Črnikala. Temu zahrbtnemu rovanju je tudi pripisati sklep župnika Škrbeca, da se je »moralno« prisiljen odpovedal kandidaturi. Zatrjuje se nam namreč, da govorica, da bi bil dobil župnik Škrbec migljaj iz ordinariata, ne odgovarja resnici.« Potem pripoveduje, kako so se premikale kandidature in nadaljuje: »Treba bo torej sporazumno določiti še enega kandidata in ta bo pripadel pač krščansko-socialni-stranki«. In narodnjakovci se še upajo trditi, da sliši »Rdeči Prapor« travo rasti, če pravi, da imajo kandidature težave, katere tukaj — sami priznavajo.

Stara bedasta bajka krozi zopet po narodnjakarskem časopisju: Da kandidira jugoslovanska socialno-demokratična stranka v Istri le zato, da bi pomagala italijanskim liberalcem. Strašno nizko

morajo ceniti svoje čitatelje, da se jim upajo servirati tako godbo. — Volilni okraji v Istri so vendar narodno ločeni. Kako vruga naj bi torej katerakoli kandidatura v slovanskem volilnem okraju pomagala Italijanom? Z enako pravico bi lahko trdili, da kandidirajo socialisti sodežuga Jelčiča, ker hočejo pomagati princu Gjorgju v Novi Pazar. Neumnost ne bi bila nič večja. Narodnjakovi so tudi prepričani, da je socialno-demokratska kandidatura popolnoma brezuspešna. Zakaj se pa potem tako jeze, če so prepričani?

Puljski «Omnibus» piše ime socialističnega kandidata Jelčiča «Jelcich». Ljubljanski «Slovenec» pa pravi, «Omnibus» že vé, zakaj. To je pač prvič, da «Omnibus» ve, zakaj mu je kakšna neumnost ušla iz peresa.

Velika železniška nesreča se je zgodila v torek zjutraj na postaji v Rimskih Toplicah. Dva vlaka, ki se tukaj srečata, sta zadela drug ob drugega. Vlakovodja in manipulant enega vlaka sta, prvi ubit, drugi pa smrtno ranjen.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico vpisana zadruga z omejeno zavezo odpre prihodnjo soboto, to je 24. oktobra, prvo svojo prodajalno na Glincah. Opozarjamo vse čitatelje na inserat v današnji številki.

Shod konsumentov bo v četrtek 22. okt. na Glincah pri Korošču. Glej zadaj oglas!

Kranjski klerikalci hite z volitvami. V Vipavi so že razglasili kandidata za splošno kurijo, trnovskega nadučitelja Ravnikarja. To kaže, da niso bili «nič pripravljeni» na razpis volitev.

Klerikalni agitator Traseglav je v Preski govoril o «mladeniški organizaciji», a pri tem je agitiral zoper liberalce. «Slovenec» poroča o njegovi deklamaciji precej obširno in z velikim zadovoljstvom. To je res pogled za bogove! Liberalci klečaplajo pred klerikalci, «Narod» ne napiše vrstice zoper klerikalizem, naglašja «narodno slog» na vsaki strani, klerikalci pa dajejo svojim zaveznikom brce, da je strah. Kam bodo še prijadrali s svojo politiko blamaže!

Za spomenik in za oskrbo ranjencev 20. septembra se je dosedaj nabralo čez 12.000 kron.

Klerikalci so zapeljali delavce v Vevčah in Medvodah v nepremišljeni štrajk, ki se je docela ponesrečil, kajti štrajkujoči so šli na delo, ne da bi dobili kaj takega, kar bi bilo vredno omenjati. Klerikalna podpora je bila tako majhna, da se niso upali niti objaviti številk. Dr. Šusteršič, ki ima vsak mesec do 10.000 kron dohodkov, je dal za štrajk celih — 200 kron. I. t. d. i. t. d. Skratka: vsled zanikrnosti klerikalne stranke se je štrajk ponesrečil. Sedaj iščejo ti ljudje najrazličnejše izgovore. Sevé: nesramneži jih ne iščejo v svojih vrstah, čmpak pri — socialnih demokratih ter seve pri sodrugu — Antonu Kristanu, katerega sovražijo ti razsirjevalci ljubezni do bližnjega bolj kot samega hudiča. Mi jim za danes povemo eno: 1. naše strokovne organizacije nimajo že več časa nobenega člana ne v Vevčah in ne v Medvodah; vsled tega niso imele nobenega povoda vtikati se več kot informativno v celo gibanje. Konstatiramo le: da so klerikalci, ko so videli sodruga Ant. Kristana le v informacijski svrhi v Medvodah, začeli takoj raztresati podle laži, čes, da je vabil odbor stavkujočih v gostilno, pa ni hotel noben iti. Sodr. Ant. Kristan je pozval lažnjivce, naj navedejo le eno ime: koga je vabil — navedli ga niso, ker nobenega vabil ni! 2. Sodr. A. Kristan je bil v Podgori, tudi razgovarjal se je o štrajku; konstatiramo pa, da se ni ne njega, ne tamošnjih zaupnikov naših nikoli vprašalo: kako sodijo o štrajku, ali se priklone ali ne! Pač pa so ob času, ko so v Medvodah štrajkali, gnjusno napadli naše podgorske sodruge v svojih umazanih glasilih. Toliko za danes. Več prav kmalu.

Klerikalcem v Vevčah in Medvodah prède. Delavci in delavke se jeze nad klerikalci, ker so jim dali premalo podpor. Vsi pravijo, če bi mi bili v socialističnih organizacijah, bi dobili vsak teden po 10—15 kron, tako pa nismo dobili skoro nič. Zlasti med delavkami je veliko nevolje, ker so jim sedaj po štrajku utrgali plače in so sedaj na slabšem nego poprej. Zopet vre: zopet bomo šli v štrajk. No, mi bomo storili tudi to, kar nam velewa naša vest!

Iz narodno-socialnih praških kravalov. Te dni se je oglasil pri nas akademik g. Ernest Krulej iz Sevnice, ki se je vračal iz Prage. Glavo je imel obvezano, kot bi se vračal iz vojske. Na naše vprašanje, kaj mu je — pripovedoval nam je naslednje. Minoli teden smo se izprehajali po Prikopu v Pragi štirje slovenski akademiki in govorili so slovensko. Kar nas nahnuli množica čeških Kiofačevih narodnih delavcev ter nas začne kamenjati s kriki: pereat, Nemci! Mi smo se branili in jim pripovedovali, da smo Slovenci — nič ni pomagalo! Se, ko so drugi prišli, ter ti narodno-socialni čredi pojasnili, da se moti, če smatra slovenski jezik za nemški, je začela tolpa: peti Hej Slovane in vpiti: Nazdar Slovenci! — In ti ljudje so vzgled — Slovencem! Sramte bodi Ribnikar!!

Narodna Delavska organizacija je v Pulju doživela hridko razočaranje. Pretečeni četrtek so imeli narodnjaki nekaj volilni sestanek, o katerem poroča «Omnibus» sledeče:

«Volilci so vzeli na znanje objavljene kandidate hrvatske stranke, predložene od političnega društva, objavljene v «Nasi Slogi». Ampak padle so

ontra besede glede na kandidature, za katere so puljski volilci stalno mislili, da bodo predložene že za prve volitve. Na predlog volilca Ivana Zica se je sklenilo, da predsednik shoda takoj naznani političnemu društvu v Pazinu enomiselno voljo poljskih volilcev... Težki razlogi nas silijo, da v tem času ne poročamo natančno o tem shodu. Volitve so pred vrati in treba je storiti svojo dolžnost.»

Mi pa lahko povemo skrivnost tega shoda. Nekoliko dobrihričanov «Narodne Delavske organizacije» je mislilo, da narodnjaški komandanti res kaj vpoštevajo to organizacijo. Zahtevali so, naj se postavi kakšen kandidat tudi izmed njih, ne pa sami popi in klerikalni advokati. Ampak s svojo zahtevo so ostali na cedilu. Gospodje v «Narodnem Domu» potrebujejo «Narodno Delavsko Organizacijo», da bi preprečili pravo organizacijo delavstva in da bi imeli štafazo. Ampak dobre duše, ki so mislile, da bodo med narodnjaki tudi kaj veljale, so morale spoznati, da tam ne trpe nobene samostalnosti, pa naj bi bila še tako skromna. Toda če kdo misli, da bodo govorili po volitvah, se tudi moti.

Iz stranke.

Volilni fond. Sodruge opozarjamo, da se začne volilno gibanje za volitve v deželni zbor. Prispevke v volilni sklad se naj pošilja na sodr. Fr. Bartla, Dunajska cesta št. 20. Pri pošiljatih naj se izrečno pripomni, da je to za volilni sklad.

Shodi.

Shodi v Ljubljani. Shod mizarjev se je vršil v nedelje 18. t. m. dop. pri Levu. O nalogah strokovno organiziranega delavstva je govoril sodr. Anton Kristan, o ostalem dnevnem redu pa sodr. Jan Tokan. — Shod pleskarjev, slikarjev i. t. d. je bil v nedeljo 18. t. m. pri Novaku na Sv. Petra c. Najprej je o delu podružnice ter o razmerah v slikarski obrti govoril sodr. Anton Petek, o nalogi slikarske organizacije ter o kolektivnih pogodbah pa je poročal sodr. Anton Kristan. — Shod čevljarjev se je vršil v ponedeljek 19. t. m. zvečer pri Pocku v Florijanskih ulicah. Poročal je sodr. Anton Kristan o nalogi ljubljanskih čevljarjskih pomočnikov napram samemu sebi in napram ostalemu organiziranemu delavstvu Ljubljane. — Vsem shodom bodo brez dvombe sledili lepi vspehi.

Zagorje, 18. okt. — Danes se je vršil pri nas lepo obiskani javni shod, na katerem smo razpravljali: 1. o starostnem zavarovanju rudarjev; 2. o narodnostnih bojih po Slovenskem. K prvi točki je poročal rudarski tajnik sodr. Ign. Sitter iz Trbovelj. Razložil je v markantnih potezah sedanje zavarovanje rudarskega ljudstva po bratovskih skladnicah, omenil je vse nedostatke tega zavarovanja ter predložil resolucijo, v kateri se terja, da pridejo tudi rudarji v splošno zavarovanje vsega delavstva. Resolucija se je enoglasno sprejela. — O drugi točki je govoril sodr. Anton Kristan, strokovni tajnik iz Ljubljane, ki je pojasnjeval prave vzroke narodnostnih preprirov v dosedanji buržoazijski družbi. Preciziral je narodnostno stališče mednarodne socialne demokracije, ki je edino pravilno. Sodr. Miha Čobal je ožigosel narodnostno fraziranje zagorskih nerodnjakov ter pozival delavce, naj se drže tudi gesla «svoji k svojim» ter naj zahajajo kupovat v tiste gostilne in obrtnije, ki so naročene na delavska časnika «Rdeči Prapor» in «Naprej!» — Končno je še sodr. Anton Kristan omenjal bližajoče se deželnozbornske volitve in pozivljaj zbrane na čilo agitacijo.

Strokovni pregled.

Pozor! Kranjska stavbinska družba v Ljubljani je sicer znana kot največja sovražnica delavcev. Sedaj se je spravila nad zidarje in jih odpušča brez vzroka. Prosi se vse zidarje, da **nobeden** ne sprejme dela pri Kranjski stavbinski družbi v Ljubljani, dokler niso difference poravnane, ki so te dni nastale. Vsakdo povprašaj, predno v Ljubljani v delo stopiš, pri zvezi zidarjev, podružnica Ljubljana, Resljeva c. št. 22.

Neki Nachtigal, ki je polir pri Kranjski stavbinski družbi, odpušča sedaj organizirane delavce brez odpovedi. Neki gotovi Metelko, ki je prišel iz Zagreba, je pa desna roka Nachtigalova. Vsi organizirani delavci so s tem opozorjeni na ta dva ptička, ki sta velika sovražnika delavcev. Zlasti naj na Metelkoto vsakdo pazi! Več o tem prihodnjič.

Mednarodna železničarska konferenca na Dunaju je soglasno sklenila: «Treba je, da se ustanovi v vsaki državi po ena centralistična organizacija za vse železniško osebje. To je edina oblika, ki omogoča vspehe in vstvarja protitež proti privatnim in državnim podjetjem. Izjema od tega načela je le tedaj dovoljena, če zakoni kakšne države ovirajo centralno organizacijo.» Na predlog avstrijskih sodrugov se je sprejel še ta dodatek: «S posebno odločnostjo povdarja konferenca mednarodni in medverski značaj strokovne organizacije železničarjev. Z ozirom na dejstvo, da je podjetništvo, proti kateremu se moramo braniti, mednarodno in medversko združeno, se mora smatrati vsak poskus, ki hoče železničarje ene države ločiti po narodnih skupinah, za oslabljenje skupne

moči in vsled tega za oslabljenje naših gospodarskih interesov, ki so tem bolj v nevarnosti, ker skušajo podjetja izigrati narode ene države v vzajemnem gospodarskem boju. Z ozirom na ista načela protestira kongres končno proti vsakemu poskusu, ki hoče zanašati verske momente v strokovno organizacijo in odklanja zlasti vse pod katerokoli prelvzo storjene poskuse, vkloniti železničarje klerikalnim namenom, kakor tudi stremjenje, odvesti železničarje od odločnega zastopanja svojih gospodarskih interesov.»

Cenjene naročnike, ki še niso ponovili naročnine za IV. četrtletje, prosimo, da store to v najkrajšem času, ako nečejo, da se jim list ustavi. — Tudi zapniki, ki so dobivali v zadnjem času po več iztisov lista, naj blagovolijo čimprej odračunati.

Za oskrbo ranjencev 20. septembra nam je izročil g. Simon Kmetelz v Ljubljani 20 kron. Svoto smo izročili blagajniku g. drju. A. Kokalju.

Najboljši in najcenejši koledar slovenski je

Žepni koledar

za delavce sploh in prometne uslužbence za navadno leto 1909.

Ta koledar izhaja že deveto leto in se ga razpeča vsako leto nekaj tisoč. Posebno se odlikuje po vsebini koledar za leto 1909. Vsebinska mu je naslednja: Ob novem letu (pesem), Koledar, Množilna razpredelnica, Kolkovne lestvice, Poštni tarif, Inozemske denarne vrednosti, Stara mera in nova, Koliko plačam osebne dohodnine, Voja taksa (po novem zakonu), Podpore svojcem k orožnim vajam klicanih mož, O volitvah, Centralni sedeži avstrijskih strokovnih organizacij, Starostno zavarovanje zasebnih uradnikov, Organizacija avstrijskih državnih in privatnih železnic, Primož Trubar, Spanje, Drobiž in beleške za vsak dan v letu. Razen te vsebine prinaša koledar pet slik socialno-demokratskih državnih poslancev, in sicer: Hudec Jos., Renner Karol, Scabar Rajko, Skaret Ferdinand in Tomschik. Ta bogata vsebina priča, da je koledar vsega priporočila vreden za vsakogar. Razpošiljati se je pričel v drugi polovici meseca oktobra. Organizacije in posamezne naročnike kar najuljudneje prosimo, da ga naroče čimprej, zakaj pošiljatev more biti le tedaj točna, če se naročniki zglase pravočasno. Cena v platno vezanemu izvodu je 80 v, po pošti pa 10 v več. Naroča se pri «Delavski tiskovni družbi» v Ljubljani (Dunajska cesta št. 20) in pri upravnistvu «Rdečega Praporja».

Prva slovenska ::

:: modna trgovina

za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana

Mestni trg št. 19

se najtopleje priporoča.

104—2

Ceno perje za postelje!

En kilogram sivoga, osmukanega 2 K. napol belega K 280, belega K 4—, prima puhašega K 6—, najboljšeg prima, epukanega, najlepše vrste K 8—, puh siv K 6—, bel K 10—, pr ni puh K 12—, od 5 kg naprej franko.

Gotove postelje

iz gosto tkanega rdečeg, modrega, rmenega ali belega inleta (pavoline — nankin a), tuhent, 170 : 116 cm velik in dva blazini, 80 : 58 cm veliki, napolnjeno z novim, sivim, očiščenim, izdatim in trpežnim perjem K 16—, z napol' puhom K 20—, s puhom K 24—, tuhent sama K 12—, K 14—, K 16—, blazine K 3—, K 350, K 4—, razpošilja proti povzetju, ne vračun v zavojnino, franko od K 10— naprej. 52—4

Maks Berger, Deschenitz, 228 (Böhmerwald). Če blago ne ugaja se zamenja ali pa vrne denar. — Cenik zastoj in franko.

Kdor išče
personalni
hipotekarni ali realni
Kredit
naj zahteva in plača propekt
Meller L. Egyed
Budimpešta
IX. főutca - ulica 7.
Telefon-interurban
46—31

Edino pravi

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12/2 ali 6/1 steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

Thierryevo centifolijno milo

proli vsem, še tako starim ranam, netjem, poškodbam, goščini, kislini, kašlju, krču slabemu teku i. t. d., 2 lončka 3 K 60 v. Razpošilja se le proti povzetju ali za naprej poslani denar. Ti dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči. Naročila naj se naslavljaajo na:

Cekarnar A. Thierry v Pregradl pri Rog. Slatici.
33—32 Zaloga večinoma po lekarnah.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

vpisana zadruga z omejeno zavezo

naznanja vsem konsumentom mesta Ljubljane in okolice ljubljanske

da odpre dne 24. oktobra l. 1908.

prvo prodajalno

na Glincah, občina Vič, v Marinčičevi hiši ob Tržaški cesti.

Nadaljne prodajalne bodo sledile. — V prodajalni na Glincah (kakor pozneje v drugih) bodo dobivali člani pristno in dobro blago po primernih cenah, ki bodo brez dvombe odgovarjale kakovosti blaga. — Blago se bo dobivalo le proti gotovemu plačilu. Za vsako plačilo se dobi dividendno potrdilo.

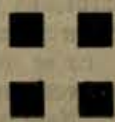
PISARNA

Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, vpisane zadruge z omejeno zavezo, se nahaja

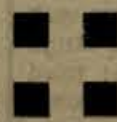
v Ljubljani na Dunajski cesti 20 poleg Delavske tiskovne družbe.

Tam se dobe vsa potrebna pojasnila; istotam se tudi sprejemajo hranilne vloge v zmislu §-a 1. zadružnih pravil.

Po sklepu seje z dne 13. oktobra t. l. se je sklenila obrestna mera za hranilne vloge

po 5%

Za vloge jamči zadruga istotako kot za vsako drugo obveznost po zakona iz l. 1873.

Vpiše se v zadrugo lahko vsakdo in vsak dan v pisarno kakor tudi v prodajalno na Glincah in pri posameznih odbornikih in zaupnikih. Vstopnina iznaša K 1—, posamezni delež iznaša K 20—, ki se vplača bodisi naenkrat ali v več obrokih. Konsumentje mesta Ljubljane in okolice! Pristopajte za člane „Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, vpisane zadruge z omejeno zavezo“.

Svoji k svojim!

Konsumentje v „Konsumno društvo“!

Svoji k svojim!

V LJUBLJANI, sredi meseca oktobra 1908.

Za upravni odbor:

Josip Buda

podpredsednik podružnice Ljubljane Stokovne zveze
tobačnih delavcev in delavk
odbornik

Anton Petek

predsednik skupine Ljubljana Zveze slikarjev i. t. d.
odbornik

Anton Kristan

strokovni tajnik
načelnik „Delavske tiskovne družbe“, ravnatelj „Ob-
čnega kons. društva“ v Idriji, član nadzorstva Velen-
kupne družbe avstrijskih konsumnih društev na Dunaju.
predsednik

Josip Petrič

zaupnik železničarske organizacije, predsednik okr.
političnega odbora v Ljubljani
odbornik

Josip Slamnjak

predsed. podr. Ljubljana Zveze kovinarjev v Avstriji
odbornik

Konsumentje občine Vič-Glince in iz Tržaške ceste!

Udeležite se vsi s svojimi ženami

javnega shoda

ki bo

v četrtek, 22. oktobra zvečer v gostilni „pri Korošču“.

Dnevni red:

Konsumna organizacija in konsumenti. — Pomen „Konsumnega društva za Ljubljano in okolico“ za občinarje Viča in Glince. — Vzroki druginje.

Govoril bode zadr. **ANTON KRISTAN** iz Ljubljane.

Začetek shoda točno ob 8. uri zvečer.